

Олевське лісництво														
8	52	2.6		2.6	10СЗ+ДЗ	66	0.80	1	23	26	390	4	великий та малий соснові лубоїди	30
11	15	1.6		1.6	5СЗ4БП+ОС+ВЛЧ	70	0.70	1	25	40	320	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, осиковий трутовик	20
11	24	2.5		2.5	10СЗ+БП	60	0.85	1	20	22	320	4	великий та малий соснові лубоїди	40
37	19	1.3		1.3	9СЗ1БП	110	0.70	2	28	40	400	2	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	35
40	11	2.5		2.5	10СЗ+БП+ОС	100	0.75	2	26	32	430	2	великий та малий соснові лубоїди	20
74	2	3.3		3.3	9СЗ1БП	90	0.70	2	25	32	390	2	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	20
Разом		13.8		13.8										
Сновидовицьке лісництво														
32	31	3.1	(1)	2.8	10СЗ+БП	63	0.70	2	19	24	260	4	великий та малий соснові лубоїди	20
35	17	13.8	(1)	11.0	8СЗ2БП+ДЗ+ОС	70	0.80	1	25	32	390	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	25
65	3	6.7	(1)	3.4	8СЗ2БП+ДЗ	54	0.75	2	16	20	200	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	30
Разом		23.6		17.2										
Хочинське (Юрівське) лісництво														
49	8	3.6	(3)	2.5	8СЗ2БП	37	0.70	1	15	16	150	4	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	25
15	45	0.3		0.3	10СЗ	66	0.50	1	21	24	220	3	великий та малий соснові лубоїди	25
23	32	0.3		0.3	10СЗ	60	0.70	2	19	20	260	3	великий та малий соснові лубоїди	25
Разом		4.2		3.1										
				3.1										
Замисловицьке лісництво														
37	70	2.8		2.8	7СЗ2БП+ДЗ	71	0.70	1	25	28	310	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	25
61	14	7.4		7.4	8СЗ2БП+ДЗ	71	0.70	1	22	26	275	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	20
76	58	0.8		0.8	8СЗ2БП	57	0.70	1А	22	26	280	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	20
78	8	3.9		3.9	9СЗ1БП	71	0.80	1	25	26	400	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	20
Разом		14.9		14.9										
				14.9										

Зубковицьке лісництво														
9	1	2.9		2.9	10СЗ	71	0.70	1	25	28	380	4	великий та малий соснові лубоїди	25
Разом		2.9		2.9										
Тепеницьке лісництво														
9	17	3.1		3.1	8СЗ2БП	70	0.70	2	20	22	260	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка	25
Разом		3.1		3.1										
Всього				64.4										

При обстеженні вищевказаних насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). В нижній частині стовбурів сосон та в районі товстої кори, де відбувається її відшарування, наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах у верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проєкціями крон знайдено від 3 до 5 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Насадження характеризуються від слабкого (до 5%) до середнього ступенів пошкодження (15 - 20 %). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Також присутні дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокій.

У таблиці 2 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок пошкодження **пожежею**.

Таблиця 2

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа що потребує ВСП	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас лесоостану, куб. метрів на 1 гектар			
Кам'янське лісництво														
86	13	10.0	(2)	6.6	7СЗ2БП1ДЗ	61	0.70	1	22	22	260	4	пожежа, великий та малий соснові лубоїди, березова губка	35
Разом		10.0		6.6										
Хочинське (Юрівське) лісництво														
58	26	1.0	(2)	0.5	9СЗ1БП+ДЗ+ОС	76	0.70	1	26	28	370	4	пожежа, великий та малий соснові лубоїди, березова губка	70
Разом		7.1		0.5										
Всього				7.1										

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням середньої інтенсивності з причини пошкодження пожежею (акт про лісову пожежу №13 від 13.04.2020 та №16 від 17.04.2020). Характер всихання дерев – куртинний. Деревина має ознаки відмирання камбіального шару (камбій – шар живих клітин, розташований між корою та деревиною) стовбура. Висота нагару під час стійкої низової пожежі сягала зони перехідної та тонкої кори, що викликало пошкодження камбіального шару та призвело до внутрішнього порушення метаболізму. Переважна кількість дерев відноситься до V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (характеризуються частковим відшаруванням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками з родин *Vuprestidae* (синя соснова златка *Phaenops cyanea*.) та *Cerambycidae sp* (вусачів), хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні).

У таблиці 3 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок пошкодження хворобами лісу.

Таблиця 3

Номер кварталу	Номер видлу	Площа видлу, гектарів	Номер ділянки	Площа що потребує ВСП	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Хочинське (Юрівське) лісництво														
21	1	1.9		1.9	10СЗК	49	0.80	2	17	20	270	4	коренева губка	20
Всього ВСП				1.9										

Дане насадження ослаблене внаслідок ураження кореневою губкою (*Heterobasidion annosum*). Спостерігається дифузний характер всихання слабкого ступеню. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи і з утворенням корозійно-деструктивного типу гнилі (строката ситова). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідо-зелений відтінок, пізніше жовтіє та легко осипається. Також практично одночасно насадження заселені великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою.

У дерев берези повислої (*Betula pendula Roth.*), яка є в складі насаджень виявлені такі поширені патології, як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis betulina*), які викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль та спражнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників

середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Повнота насаджень нерівномірна.

Висновок:

Для покращення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Білорівницького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України, рекомендуємо провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 20-70 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **73,4 гектари:**

з них за причинами призначення:

- коренева губка – 1,9 га;
- стовбурові шкідники – 64,4 га;
- пожежа – 7,1 гектарів

Осередків карантинних, а також хвое- та листогризучих шкідників, та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

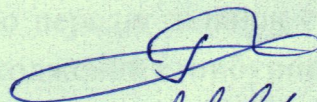
Рекомендації:

Призначені ВСР провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,19,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

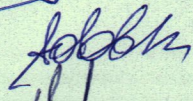
Лісокористувачу підприємства створити посилений моніторинг за станом лісових насаджень.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

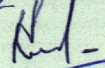
Підписи:

Віталій РИЖУК

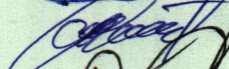
Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

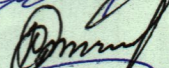
Віктор КУЗЬМЕНКО

Михайло КОЗАЧОК

Петро ЯЦЕНКО

Олександр ПАВЛЕНКО

Григорій ДІДУС

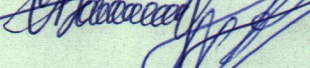
Василь БЕГУН

В'ячеслав МУСІЙЧУК

Володимир СУПРУН

Олег ГОНЧАР